

SULYOK VINCE

A csend folyója

A csend folyója ez. A rettenetes
csendé. Benne hangtalanul
úsznak, sodródnak tova évek,
arcok. Az egész elmúlt élet.

A Léthe vize ez. Szemlélem kavargását,
amíg csak látom, amíg látni tudom
mindezt, amíg elúszó képeit
érezni tudom, s felfogni ezt a sebesen
tovairamló időt, ezt a már lábszáramig
csapódó vízörvényt, amely bármikor
magával ragadhat engem is.

Az ijesztő elmúltakat csak nézem,
a méznél és a télutó szennyes havánál
fakultabb testeket, életteleenné
vált arcukat, kiürült szemgödreiket –

jól tudva, hogy nincsen remény sehol,
hogy többé nincs, mit várjunk:
darabjaira széthullt csonthalomként
hányódom hamarosan magam is

az enyészet folyója jéghideg vizében,
ahonnan nincs, nem lehet visszatérés
többé a fénybe, a csodálatos
élet gyönyörébe és vigaszába
a léttelenség és időtelenség
felfoghatatlan mélységeiből,
a megszűnés szakadékából.

Oslo, 2008–01–28.

Fenséges észak

„Fenséges Észak...”, írtad leveledben
s hallani véltem, ahogy mondtad is –
gúnyorosan? lemondón? cinikus
s cinkos mosollyal egy (számomra) idegennek.
S tán önvigasztalásként is a helyrehozhatatlan
döntés fölötti s magad előtt is titkolt
keserű érzésekkel, mintegy elhibázott
lépéseid summájaként, dühödten
vagy szomorúan és elfulladó hangon.

Magad is Észak kapujában álltál,
de elengedted kezem és hagytad:
egyedül meneküljek az idegen
éjben a mostohává vált hazából,
szál egyedül az ismeretlenségbe –
a „fenséges Északra”, amelyik
menedékkal várt, tejjel várt, mézzel várt

s kezembe kulcsolódó másik kézzel,
hogy ne maradjak mégse én se
magamnak s magamra egészen.

Szavad ha szisszen, tudd meg: szántalak,
míg éveivel tovaszállt az élet
fölöttünk. Szántam szétszakadt szerelmünk,
szántam küzdelmes hétköznapijaid,
mikre nem nyíltak távoli csodák,
csak megkopott vidéki iskolák.
S míg néztél ablakukon át
a változó világba s évszakokba,
a szeretet szívedből elszivárgott,
az egykori, diákkori, a teljes.
Míg (megvetőn?) írod: „Fenséges Észak!” ,
régí valódtól fosztod meg magad.
Hogy valami elégtételt nyerj a sorstól
(ha soványat is) mára ennyid maradt:
e bántónak szánt gúnyos két szavad.

Futott volna el a halál elől

Apám kórtermi ágyszomszédai
mesélték: lázalmában, önkívületében
ágyából többször is kikelt
s indult volna kifelé a teremből,
s futott volna (magát alig vonszolva bár)
betegsége és lázai elől,
a halál elől, az elmúlás elől
az ajtón-ablakon túli boldog világba,
ki a tüdeje forróságát hűtő,
mellkasát átjáró öblös szelekbe;
szénaillattal hívta rétje vissza
s szántóföldje a rég megszűnt dülőkben,
ment volna hozzájuk, hogy meggyógyuljon
Anteusként érintve földjeit
s erőre kapni csordakút vizétől.
Futott volna gyilkos lázaitól,
a betegséggel tele kórteremből
ki a széljárta, napsütött mezőkre,
ahol valaha boldog volt és erős volt,
s barnapiros arca maga a nyár volt,
jókedve aranylott mint nyári égbolt.

De ápolói visszafogták – a halálnak.

Hova futok majd én, mikor elérnek
engemet is a végső, a gyilkos lázak?
Se szántóm nincs, se rétem nincs, se szőlőm.
S talán hazám sincs, vagy ha van, alig van.
Idegen fenyesek, jégkék vizek
milyen vigaszt és milyen menedéket
nyújtanak majd, mikor hozzám lépve karon fog
fekete ruhás angyala a halálnak?

Oslo, 2008–01–28.